

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 15. novembra 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolani — Smernica 2000/78/ES — článok 2 ods. 2 a článok 4 ods. 1 — Diskriminácia na základe veku — Obmedzenie prijímania príslušníkov polície Autonómneho spoločenstva Baskicko na uchádzačov, ktorí nedosiahli vek 35 rokov — Pojem ‚základná a rozhodujúca požiadavka na zamestnanie‘ — Sledovaný cieľ — Proporcionalita“

Vo veci C-258/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Najvyšší súd Autonómneho spoločenstva Baskicko, Španielsko) z 20. mája 2015 a doručený Súdnemu dvoru 1. júna 2015, ktorý súvisí s konaním:

Gorka Salaberria Sorondo

proti

Academia Vasca de Policía y Emergencias,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça (spravodajca), E. Juhász, M. Berger a A. Prechal, sudcovia A. Rosas, C. Toader, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund a C. Vajda,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. mája 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- G. Salaberria Sorondo, v zastúpení: I. Jiménez Echevarría, Procuradora, J. C. Pérez Cuesta, F. J. González Madariaga a A. Martínez Gutierrez, abogados,
- Academia Vasca de Policía y Emergencias, v zastúpení: J.L. Iparragirre Mujika a A. Saiz Garitaonandia, abogados,
- španielska vláda, v zastúpení: M. J. García-Valdecasas Dorrego, V. Ester Casas a L. Banciella Rodríguez-Miñón, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: španielčina.

- Írsko, v zastúpení: E. Creedon, L. Williams a T. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci D. Fennelly, BL,
- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a R. Coesme, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. M. De Socio a E. De Bonis, avvocati dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: N. Ruiz García a D. Martin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. júla 2016,

vyhlásil tento rozsudok

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 ods. 2, článku 4 ods. 1 a článku 6 ods. 1 písm. c) smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Gorkom Salaberriom Sorondom a Academia Vasca de Policía y Emergencias (Baskická policajná a záchranárska akadémia, Španielsko, ďalej len „akadémia“) týkajúcom sa rozhodnutia akadémie vyhlásiť výberové konanie vyžadujúce, aby uchádzači o miesta príslušníkov polície Autonómneho spoločenstva Baskicko mali menej ako 35 rokov.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 18, 23 a 25 smernice 2000/78 stanovujú:

„(18) Táto smernica nevyžaduje, aby najmä ozbrojené sily a polícia, väzenská stráž alebo záchranné služby robili nábor alebo zamestnávali osoby, ktoré nemajú požadované schopnosti na výkon všetkých úloh, ktoré od nich možno vyžadovať s ohľadom na oprávnený cieľ zachovania operačnej pripravenosti takýchto služieb.

...

(23) Za veľmi obmedzených okolností možno odôvodniť rozdielne zaobchádzanie, keď charakteristika súvisiaca s... vekom... je základnou a rozhodujúcou požiadavkou povolania a keď je cieľ oprávnený a požiadavka primeraná. ...

...

(25) Zákaz diskriminácie z dôvodu veku je dôležitou súčasťou napĺňania cieľov stanovených v zásadách zamestnanosti a pri podpore rozmanitosti pracovných síl. Avšak rozdielne zaobchádzanie v súvislosti s vekom možno za určitých okolností odôvodniť, a preto si vyžaduje osobitné predpisy, ktoré môžu byť v závislosti od situácie v členských štátoch rôzne. Bezpodmienečne preto treba rozlišovať medzi rozdielnym zaobchádzaním, ktoré je odôvodnené najmä oprávnenými cieľmi v oblasti politiky zamestnanosti, trhu práce a odbornej prípravy a diskrimináciou, ktorá sa musí zakázať.“

4 Podľa článku 1 smernice 2000/78 je jej účelom ustanovenie všeobecného rámca pre boj proti diskriminácii v zamestnaní a povolanií na základe náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania.

5 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa pod pojmom ‚zásada rovnakého zaobchádzania‘ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1.

2. Na účely odseku 1:

a) o priamu diskrimináciu ide, ak sa z niektorého z dôvodov uvedených v článku 1 zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou;

...“

6 Článok 3 uvedenej smernice stanovuje:

„1. V rámci právomocí delegovaných na spoločenstvo sa bude táto smernica vzťahovať na všetky osoby, tak vo verejnom, ako i v súkromnom sektore, vrátane verejných orgánov vo vzťahu k:

a) podmienkam prístupu k zamestnaniu, samostatnej zárobkovej činnosti alebo povolaniu, vrátane kritérií výberu a podmienok náboru, bez ohľadu na oblasť činnosti a na všetkých úrovniach profesionálnej hierarchie, vrátane postupu v zamestnaní;

...“

7 Článok 4 smernice 2000/78 nazvaný „Požiadavky na povolanie“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„Bez ohľadu na článok 2 ods. 1 a 2 môžu členské štáty stanoviť, že rozdiel v zaobchádzaní, ktorý je založený na charakteristike súvisiacej s niektorým z dôvodov podľa článku 1, nie je diskrimináciou, keď pre povahu určitých dotknutých pracovných činností alebo kontext, v ktorom sa vykonávajú, táto charakteristika tvorí skutočnú [základnú - *neoficiálny preklad*] a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie pod podmienkou, že cieľ je oprávnený a požiadavka je primeraná.“

8 Článok 6 smernice 2000/78 nazvaný „Odôvodnené rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku“ uvádza:

„1. Bez ohľadu na článok 2 ods. 2 členské štáty môžu stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov sú objektívne a primerane odôvodnené oprávneným cieľom, vrátane zákonnej politiky zamestnanosti, trhu práce a cieľov odbornej prípravy, a ak prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné.

Takéto rozdiely v zaobchádzaní môžu okrem iného zahrňovať:

...

c) stanovenie hornej vekovej hranice uchádzačov, ktorá vyplýva z osobitných požiadaviek odbornej prípravy pre obsadzované miesto alebo z nutnosti primeranej doby zamestnania pred odchodom do dôchodku.

...“

Španielske právo

- 9 Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad (organický zákon č. 2/1986 o bezpečnostných silách a zboroch) z 13. marca 1986 (BOE č. 63 zo 14. marca 1986) definuje úlohy zverené bezpečnostným silám a zborom štátu, policajným zborom autonómnych spoločenstiev, ako aj zborom miestnej polície.
- 10 Pokiaľ ide o policajné zbory autonómnych spoločenstiev, článok 38 ods. 1 až 3 tohto zákona stanovuje tieto úlohy:

„1. V rámci vlastných právomocí:

- a) dbajú na dodržiavanie jednotlivých ustanovení a rozkazov vydaných orgánmi autonómneho spoločenstva;
- b) strážia a chránia osoby, inštitúcie, budovy, priestory a príslušenstvá autonómneho spoločenstva a jeho úrady, pričom zaručujú bežné fungovanie zariadení a bezpečnosť užívateľov ich služieb;
- c) dohliadajú na činnosti podriadené právnej úprave autonómneho spoločenstva tým, že odhaľujú akúkoľvek nezákonnú činnosť;
- d) uplatňujú donútenie na účely núteného výkonu aktov alebo ustanovení prijatých autonómnym spoločenstvom.

2. V spolupráci s bezpečnostnými silami a zborami štátu:

- a) zaisťujú dodržiavanie zákonov a ďalších ustanovení štátu a zaručujú fungovanie základných verejných služieb;
- b) podieľajú sa na zásahoch justičnej polície v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 29 ods. 2 tohto zákona;
- c) dohliadajú na verejné priestory, chránia manifestácie a zachovávajú poriadok na veľkých zhromaždeniach.

Výkon tejto úlohy zabezpečujú najmä policajné zbory autonómnych spoločenstiev, bez ohľadu na zásah bezpečnostných síl a zborov štátu, pokiaľ to príslušné štátne orgány považujú buď na žiadosť orgánov autonómneho spoločenstva alebo z vlastného podnetu za potrebné.

3. V rámci súbežnej a nerozdielnej súčinnosti s bezpečnostnými silami a zborami štátu:

- a) na požiadanie spolupracujú na zmiernom riešení súkromných sporov;
- b) poskytujú pomoc v prípade nehody, katastrofy alebo verejnej kalamity tým, že sa na základe spôsobov stanovených právnymi predpismi zúčastňujú na vykonávaní programov civilnej ochrany;
- c) dohliadajú na dodržiavanie ustanovení týkajúcich sa ochrany prírody a životného prostredia, vodných zdrojov, ako aj poľovníckeho, rybárskeho a lesného alebo ďalšieho bohatstva, ktoré má väzbu s prírodou.“

- 11 Článok 53 organického zákona č. 2/1986, ktorý upravuje úlohy stanovené pre zbory miestnej polície, znie:
- „1. Zbory miestnej polície vykonávajú tieto úlohy:
- a) chránia zástupcov miestnych orgánov a zabezpečujú dohľad alebo stráženie ich budov a zariadení;
 - b) riadia cestnú premávku v centre miest a zabezpečujú signalizáciu v súlade s pravidlami cestnej premávky;
 - c) vyhotovujú protokoly o dopravných nehodách, ku ktorým došlo v centre miest;
 - d) plnia úlohy správnej polície, pokiaľ ide o nariadenia, vyhlášky a iné mestské právne predpisy, ktoré patria do ich právomoci;
 - e) zúčastňujú sa na úlohách justičnej polície...;
 - f) poskytujú pomoc v prípade nehôd, katastrofy alebo verejnej kalamity tým, že sa v súlade s právnymi predpismi zúčastňujú na vypracovaní plánov civilnej ochrany;
 - g) vedú preventívne akcie a všemožne sa snažia zabrániť spáchaniu trestných činov...;
 - h) vykonávajú dohľad nad verejnými priestormi a na požiadanie spolupracujú s bezpečnostnými silami a zložkami štátu a s políciou autonómnych spoločenstiev pri ochrane manifestácií a pri zachovávaní poriadku pri veľkých zhromaždeniach;
 - i) na požiadanie spolupracujú pri riešení súkromných sporov.“
- 12 Pokiaľ ide o nábor do národného policajného zboru, článok 7 písm. b) Real Decreto 614/1995 por el que se aprueba el Reglamento de los Procesos selectivos y de formación del Cuerpo Nacional de Policía (kráľovský dekrét č. 614/1995, ktorým sa schvaľuje nariadenie o výberových konaniach a odbornej príprave v Národnom policajnom zbore) z 21. apríla (BOE č. 118 z 18. mája 1995) stanovuje, že uchádzači musia mať medzi 18 a 35 rokov.
- 13 Článok 26 ods. 1 Ley 4/1992 de Policía del País Vasco (zákon č. 4/1992 o baskickej polícii) zo 17. júla 1992 [*Boletín Oficial del País Vasco* (Úradný vestník Baskicka) č. 155 z 11. augusta 1992] stanovuje:
- „V rámci právomocí vykonávaných Autonómnym spoločenstvom Baskicko, základnou úlohou Ertzaintza (Baskická autonómna polícia) je chrániť osoby a majetok, zaručiť slobodný výkon ich práv a slobôd a dohliadať na bezpečnosť občanov na celom území autonómneho spoločenstva. Na tento účel vykonáva úlohy, ktoré právny poriadok zveruje bezpečnostným zborom štátu.“
- 14 Ôsme dodatkové ustanovenie zákona č. 4/1992 zveruje baskickej vláde právomoc upraviť „právnymi predpismi rámec zdravotných výnimiek na účely prístupu do stupňov a kategórií zborov, ktoré tvoria baskickú políciu, ako aj vekové podmienky a požadovanú výšku“.

- 15 Článok 4 písm. b) Decreto 315/1994 por el que se aprueba el reglamento de selección y formación de la policía del País Vasco (dekrét č. 315/1994 o schválení poriadku výberu a odbornej prípravy baskickej polície) z 19. júla 1994 [*Boletín Oficial del País Vasco* (Úradný vestník Baskicka) č. 157 z 19. augusta 1994], ktorý zmenil a doplnil Decreto 120/2010 (dekrét č. 120/2010) z 20. apríla 2010 (ďalej len „dekrét č. 315/194“) stanovuje podmienku veku takto:

„Na to, aby mohla byť osoba prijatá ako príslušník, musí mať viac ako 18 rokov a menej ako 35 rokov. Na prijatie do zborov miestnej polície však možno túto hornú vekovú hranicu pozmeniť s ohľadom na úlohy vykonávané v miestnej správe.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 16 Pán Gorka Salaberria Sorondo podal na Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Najvyšší súd Autonómneho spoločenstva Baskicko, Španielsko) žalobu proti rozhodnutiu Directora General de la Academia Vasca de Policía y Emergencias (generálna riaditeľka Baskickej policajnej a záchranárskej akadémie, Španielsko) z 1. apríla 2014, ktoré stanovilo osobitné podmienky uvedené v oznámení o výberovom konaní určenom na prijatie príslušníkov polície Autonómneho spoločenstva Baskicko (*Boletín Oficial del País Vasco* č. 82 z 1. apríla 2014).
- 17 Pán Salaberria Solondo spochybňuje zákonnosť časti 2 bodu 1 písm. c) tohto oznámenia, ktoré vyžaduje, aby uchádzači na to, aby sa mohli tohto výberového konania zúčastniť, mali menej ako 35 rokov. Pán Salaberria Solondo, ktorý má viac ako 35 rokov, tvrdí, že táto požiadavka porušuje smernicu 2000/78 a články 20 a 21 Charty základných práv Európskej únie. Uvádza najmä, že uložená veková hranica nie je odôvodnená, keďže obmedzuje právo na prístup k verejným funkciám bez dostatočného dôvodu.
- 18 Vnútroštátny súd pripomína, že už rozhodol, že horná veková hranica 32 rokov pre prijatie príslušníkov polície Autonómneho spoločenstva Baskicko bola v súlade s požiadavkami proporcionality vyplývajúcimi z Ústavy a vnútroštátnej právnej úpravy, ako aj zo smernice 2000/78. Tento súd zohľadnil aj okolnosť, že Súdny dvor v rozsudku z 12. januára 2010, Wolf (C-229/08, EU:C:2010:3) rozhodol, že článok 4 ods. 1 tejto smernice nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na prijatie do strednej technickej služby hasičov stanovuje hornú vekovú hranicu 30 rokov.
- 19 Vnútroštátny súd odkazuje aj na rozsudok Súdneho dvora z 13. novembra 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že článok 2 ods. 2, článok 4 ods. 1 a článok 6 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78 bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje maximálny vek na prijatie príslušníkov miestnej polície do zamestnania na 30 rokov.
- 20 V tejto súvislosti však vnútroštátny súd uvádza, že úlohy, ktoré španielsky právny poriadok vyhradil príslušníkom miestnej polície, sa odlišujú od úloh stanovených pre príslušníkov bezpečnostných síl a zborov štátu. Úlohy stanovené pre príslušníkov bezpečnostných síl a zborov štátu zodpovedajú úlohám pridelovaným polícii „na plný úväzok“, ktorá musí dohliadať na zachovávanie verejného poriadku a bezpečnosti občanov z každého hľadiska. Keďže úlohy príslušníkov polície Autonómneho spoločenstva Baskicko nezodpovedajú úlohám pridelovaných príslušníkom miestnej polície, ale rozširujú sa na tie, ktoré sú pridelované príslušníkom bezpečnostných síl a zborov štátu, nebude rozsudok z 13. novembra 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371), na rozhodnutie sporu vo veci samej relevantný.
- 21 Vnútroštátny súd zastáva názor, že s ohľadom na zvýšenú úroveň požiadaviek, ktoré zahŕňajú úlohy pridelované príslušníkom bezpečnostných síl a zborov štátu, stanovenie hornej vekovej hranice na 35 rokov na prístup k zamestnaniu ako príslušník polície vykonávajúci všetky úlohy zahŕňajúce

zachovávanie verejného poriadku a verejnej bezpečnosti možno považovať za primerané a odôvodnené, a následne možno rozhodnúť, že je v súlade s článkom 2 ods. 2, článkom 4 ods. 1 a článkom 6 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78.

- 22 Za týchto podmienok Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Najvyšší súd Autonómneho spoločenstva Baskicko) rozhodol prerušiť konanie a predložiť Súdnu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je stanovenie hornej vekovej hranice 35 rokov ako požiadavky na účasť na výberovom konaní na obsadenie miesta príslušníka Baskickej autonómnej polície v súlade s výkladom [článku] 2 ods. 2, článku 4 ods. 1 a [článku] 6 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78...?“

O prejudiciálnej otázke

- 23 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 ods. 2 smernice 2000/78 v spojení s článkom 4 ods. 1 a článkom 6 ods. 1 písm. c) tejto smernice má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje, že uchádzači o miesta príslušníkov policajného zboru musia mať menej ako 35 rokov.
- 24 Na úvod treba overiť, či dotknutá vnútroštátna právna úprava vo veci samej patrí do pôsobnosti smernice 2000/78.
- 25 V tejto súvislosti článok 4 písm. b) dekrétu č. 315/1994 sa stanoví, že osoby, ktoré dosiahli 35 rokov, nemôžu byť prijaté do policajného zboru Autonómneho spoločenstva Baskicko, dotýka podmienok prijímania týchto pracovníkov do zamestnania. Právnu úpravu takejto povahy preto treba považovať za právnu úpravu zavádzajúcu pravidlá týkajúce sa prístupu k zamestnaniu vo verejnom sektore v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) smernice 2000/78 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. novembra 2014, Vital Pérez, C-416/13, EU:C:2014:2371, bod 30).
- 26 Z toho vyplýva, že situácia, akou je situácia, ktorá viedla k sporu, o ktorom má rozhodnúť vnútroštátny súd, patrí do pôsobnosti smernice 2000/78.
- 27 Treba tiež pripomenúť, že podľa článku 1 smernice 2000/78 je jej účelom ustanovenie všeobecného rámca pre boj proti diskriminácii v zamestnaní a povolani najmä na základe veku, s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnosti zaobchádzania.
- 28 Podľa článku 2 ods. 1 smernice 2000/78 „sa pod pojmom ‚zásada rovnakého zaobchádzania‘ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1“ tejto smernice. Článok 2 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice spresňuje, že na účely uplatňovania článku 2 odseku 1 tejto smernice ide o priamu diskrimináciu vtedy, ak sa z niektorého z dôvodov uvedených v článku 1 uvedenej smernice zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie ako s inou osobou, ktorá sa nachádza v porovnateľnej situácii.
- 29 V prejednávanej veci má podmienka stanovená v článku 4 písm. b) dekrétu č. 315/2007 za následok, že sa s niektorými osobami zaobchádza nepriaznivejšie, ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza s inými osobami iba z dôvodu, že dosiahli vek 35 rokov.
- 30 Táto právna úprava tak zavádza rozdielne zaobchádzanie priamo založené na veku v zmysle ustanovení článku 1 v spojení s článkom 2 ods. 2 písm. a) smernice 2000/78 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. novembra 2014, Vital Pérez, C-416/13, EU:C:2014:2371, bod 33).
- 31 Za týchto podmienok treba nakoniec preskúmať, či takéto rozdielne zaobchádzanie predsa len nepredstavuje podľa článku 4 ods. 1 alebo článku 6 ods. 1 smernice 2000/78 diskrimináciu.

- 32 Článok 4 ods. 1 smernice 2000/78 stanovuje najmä to, že „rozdiel v zaobchádzaní, ktorý je založený na charakteristike súvisiacej s niektorým z dôvodov podľa článku 1 [tejto smernice], nie je diskrimináciou, keď pre povahu určitých dotknutých pracovných činnosti alebo kontext, v ktorom sa vykonávajú, táto charakteristika tvorí skutočnú [základnú - *neoficiálny preklad*] a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie pod podmienkou, že cieľ je oprávnený a požiadavka je primeraná“.
- 33 Z tohto ustanovenia vyplýva, že nie dôvod, na ktorom sa zakladá rozdiel v zaobchádzaní, ale charakteristika súvisiaca s týmto dôvodom musí tvoriť základnú a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie (rozsudok z 13. novembra 2014, Vital Pérez, C-416/13, EU:C:2014:2371, bod 36 a citovaná judikatúra).
- 34 Disponovanie osobitnými fyzickými schopnosťami je tak charakteristikou, ktorá sa spája s vekom, a úlohy súvisiace s ochranou osôb a majetku, zatýkaním a zadržiavaním páchatelov trestných činov, ako aj preventívne hliadky môžu vyžadovať využitie fyzickej sily (rozsudky z 12. januára 2010, Wolf, C-229/08, EU:C:2010:3, bod 41; z 13. septembra 2011, Prigge a i., C-447/09, EU:C:2011:573, bod 67, ako aj z 13. novembra 2014, Vital Pérez, C-416/13, EU:C:2014:2371, body 37 a 39, ako aj citovaná judikatúra).
- 35 Povaha týchto úloh zahŕňa osobitnú fyzickú spôsobilosť, keďže fyzické nedostatky pri výkone týchto úloh môžu mať významné následky nielen pre samotných príslušníkov polície a pre tretie osoby, ale aj pre zachovanie verejného poriadku (rozsudok z 13. novembra 2014, Vital Pérez, C-416/13, EU:C:2014:2371, bod 40).
- 36 Z toho vyplýva, že disponovanie osobitnými fyzickými schopnosťami na splnenie troch základných úloh polície Autonómneho spoločenstva Baskicko opísaných v článku 26 ods. 1 zákona č. 4/1992, čiže zabezpečiť ochranu osôb a majetku, zaručiť slobodný výkon práv a slobôd každého jednotlivca, ako aj dohliadať nad bezpečnosťou občanov, možno považovať za základnú a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 2000/78 na výkon zamestnania dotknutého v spore vo veci samej.
- 37 Pokiaľ ide o cieľ sledovaný dekrétom č. 315/1994, akadémia a španielska vláda tvrdia, že tým, že stanovil hornú vekovú hranicu 35 rokov pre prístup do policajného zboru Autonómneho spoločenstva Baskicko, má uvedený dekrét za cieľ zaručiť operačnú pripravenosť a riadne fungovanie tohto policajného zboru zabezpečením, že novoprijatí príslušníci budú spôsobilí vykonávať najťažšie úlohy z hľadiska fyzickej spôsobilosti počas relatívne dlhého obdobia ich kariéry.
- 38 V tejto súvislosti v bodoch 43 a 44 rozsudku z 13. novembra 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371) Súdny dvor po tom, ako uviedol, že odôvodnenie 18 smernice 2000/78 spresňuje, že táto smernica nevyžaduje, aby polícia robila nábor alebo zamestnávala osoby, ktoré nemajú požadované schopnosti na výkon všetkých úloh, ktoré od nich možno vyžadovať s ohľadom na oprávnený cieľ zachovania operačnej pripravenosti takýchto služieb, rozhodol, že snaha zabezpečiť operačnú pripravenosť a riadne fungovanie služieb polície tvorí oprávnený cieľ v zmysle článku 4 ods. 1 tejto smernice.
- 39 Je však pravda, že Súdny dvor v bode 57 toho istého rozsudku rozhodol, že vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovila maximálny vek na prijatie príslušníkov miestnej polície Ayuntamiento de Oviedo (mesto Oviedo, Španielsko) do zamestnania na 30 rokov, zaviedla neprimeranú požiadavku v rozpore s článkom 4 ods. 1 smernice 2000/78.
- 40 Úlohy vykonávané policajnými zložkami autonómnych spoločenstiev sú však odlišné od úloh miestnej polície, ktorých sa týkala vec, ktorá viedla k rozsudku z 13. novembra 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371). Treba tiež pripomenúť, že príslušníci miestnej polície sú poverení podľa článku 53 organického zákona č. 2/1986 najmä zabezpečením ochrany zástupcov miestnych orgánov a dohľadom na ich budovy, riadením cestnej premávky v centre miest, zabezpečovaním signalizácie, ako aj plnením

úloh správnej polície. Naopak, z článku 26 ods. 1 zákona č. 4/1992 vyplýva, že polícia Autonómneho spoločenstva Baskicko má ako „základn[ú] úloh[u]... chrániť osoby a majetok, zaručiť slobodný výkon ich práv a slobôd a dohliadať na bezpečnosť občanov na celom území autonómneho spoločenstva“.

- 41 Ako však uviedla akadémia na pojednávaní pred Súdny dvorom, príslušník prvého stupňa polície Autonómneho spoločenstva Baskicko, čo je stupeň, pre ktorý bolo vyhlásené výberové konanie v spore vo veci samej, nevykonáva administratívne úlohy, ale vykonáva najmä operatívne alebo výkonné úlohy, ktoré, ako uviedol generálny advokát v bode 35 svojich návrhov, môžu zahŕňať použitie fyzickej sily, ako aj splnenie úloh v ťažkých, prípadne extrémnych podmienkach pri zásahu. Na výkon samostatných administratívnych úloh je personál podľa informácií predložených akadémiou prijímaný prostredníctvom osobitných výberových konaní, ktoré vekovú hranicu nestanovujú.
- 42 Akadémia pritom pred Súdny dvorom tvrdila, ako to vyplýva aj zo správ priložených k jej písomným pripomienkam, že od dosiahnutia veku 40 rokov podliehajú príslušníci polície Autonómneho spoločenstva Baskicko funkčnej degradácii, ktorá sa prejavuje znížením regeneračnej schopnosti po vynaloženej námahe a nemožnosti vykonávať iné úlohy vyžadujúce rovnakú úroveň náročnosti počas určitého obdobia. Navyše podľa týchto správ príslušník vo veku viac ako 55 rokov už nemôže byť považovaný za osobu, ktorá plne disponuje spôsobilosťami nevyhnutnými pre adekvátny výkon jeho povolania bez toho, aby to neznamenal riziko pre neho alebo pre tretie osoby.
- 43 Okrem toho akadémia spresnila, že príslušníci polície Autonómneho spoločenstva Baskicko majú po dosiahnutí veku 56 rokov zo zákona skrátený ročný pracovný čas, ako aj sú vyňatí z nočnej práce a z hliadok mimo priestorov polície („upravená aktívna služba“), pričom príslušník, ktorý má takúto upravenú aktívnu službu, sa zaväzuje dobrovoľne odísť do dôchodku vo veku 60 rokov, alebo prípadne 59 rokov.
- 44 Nakoniec treba zdôrazniť, že podľa údajov predložených akadémiou policajný zbor Autonómneho spoločenstva Baskicko bol v roku 2009, čiže tesne pred vložením vekovej hranice dotknutej v spore vo veci samej do dekrétu č. 315/1994, zložený z 8000 príslušníkov. V tej dobe 59 príslušníkov bolo vo veku medzi 60 a 65 rokov a 1399 malo medzi 50 a 59 rokmi. Dodala, že podľa odhadov vykonaných počas roka 2009 bude v roku 2018 mať 1135 príslušníkov medzi 60 a 65 rokmi a 4660 príslušníkov, čiže viac ako polovica, bude vo veku medzi 50 a 59 rokmi. V roku 2025 viac ako 50 % príslušníkov tohto policajného zboru bude vo veku medzi 55 a 65 rokmi. Na základe týchto údajov možno predpokladať masívne starnutie príslušníkov tohto zboru.
- 45 Z ohľadom na uvedené údaje akadémia zdôraznila potrebu napláňovať progresívne nahradenie najstarších príslušníkov prostredníctvom výberových konaní mladšími príslušníkmi spôsobilými ujať sa úloh vyžadujúcich fyzickú zdatnosť. Tým sa táto vec odlišuje aj od veci, ktorá viedla k rozsudku z 13. novembra 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371), v ktorej, ako to vyplýva z bodu 56 uvedeného rozsudku, nebolo preukázané, že cieľ zabezpečiť operačnú pripravenosť a riadne fungovanie zboru príslušníkov miestnej polície si vyžaduje zachovať určité usporiadanie vekovej štruktúry v rámci tohto zboru, podľa ktorej by sa do zamestnania prijímali výlučne zamestnanci, ktorí neprekročili vek 30 rokov.
- 46 Zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že úlohy, ktorými sú príslušníci prvého stupňa polície Autonómneho spoločenstva Baskicko poverení, zahŕňajú úlohy vyžadujúce si fyzickú zdatnosť. Akadémia tiež tvrdí, že vek, v ktorom je príslušník polície Autonómneho spoločenstva Baskicko prijatý, určuje dobu, počas ktorej bude tento príslušník schopný tieto úlohy splňať. Príslušník prijatý vo veku 34 rokov, keďže musí navyše absolvovať odbornú prípravu v dĺžke približne dvoch rokov, môže byť poverený úlohami počas maximálne 19 rokov, čiže kým dosiahne vek 55 rokov. Za týchto podmienok by prijímanie starších osôb negatívne ovplyvňovalo možnosť poveriť dostatočný počet príslušníkov najťažšími úlohami z hľadiska fyzickej zdatnosti. Takéto prijímanie do zamestnania by rovnako nedovoľovalo, aby boli takto prijatí príslušníci zaradení na tieto úlohy na dostatočne dlhú dobu. Nakoniec, ako to vysvetlila akadémia, si riadna organizácia zboru príslušníkov polície

Autonómneho spoločenstva Baskicko vyžaduje, aby bola zabezpečená rovnováha medzi počtom miest vyžadujúcich si fyzickú zdatnosť, nevhodných pre starších príslušníkov, a počtom miest menej náročných na fyzickú zdatnosť, ktoré môžu zastávať títo starší príslušníci (pozri analogicky rozsudok z 12. januára 2010, Wolf, C-229/08, EU:C:2010:3, bod 43).

- 47 Okrem toho, ako uviedol generálny advokát v bode 38 svojich návrhov, hroziace nedostatky vo fungovaní zložiek polície Autonómneho spoločenstva Baskicko vylučujú, že by organizovanie náročných a vylučujúcich skúšok fyzickej zdatnosti pri vstupnom výberovom konaní mohlo predstavovať menej obmedzujúce alternatívne opatrenie. Cieľ zachovať operatívnu povahu a riadne fungovanie policajného zboru Autonómneho spoločenstva Baskicko totiž vyžaduje, aby na znovuzavedenie uspokojivej vekovej štruktúry nevnímalo disponovanie osobitnými fyzickými schopnosťami staticky počas výberového konania, ale dynamicky, pričom sa vezmú do úvahy roky služby, ktoré príslušník odslúži potom, ako bude prijatý.
- 48 Z toho vyplýva, že právna úprava, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje, že uchádzači o miesta príslušníkov polície Autonómneho spoločenstva Baskicko musia mať menej ako 35 rokov, sa môže pod podmienkou, že vnútroštátny súd sa ubezpečí, že rôzne údaje, ktoré vyplývajú z pripomienok formulovaných a dokumentov predložených Súdneho dvoru akadémiou a ktoré boli uvedené vyššie, sú naozaj správne, považovať na jednej strane za primeranú cieľu zabezpečiť operatívnu povahu a riadne fungovanie zložiek dotknutej polície, a na druhej strane za právnu úpravu, ktorá nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.
- 49 Vzhľadom na to, že rozdiel v zaobchádzaní na základe veku, ktorý vyplýva z tejto právnej úpravy, nie je diskrimináciou v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 2000/78, nie je potrebné zisťovať, či by tento rozdiel mohol byť odôvodnený v zmysle článku 6 ods. 1 písm. c) tejto smernice.
- 50 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že na položenú otázku treba odpovedať tak, že článok 2 ods. 2 smernice 2000/78 v spojení s článkom 4 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje, že uchádzači o miesta príslušníkov policajného zboru, ktorí zabezpečujú operatívne alebo výkonné úlohy prislúchajúce tomuto zboru, musia mať menej ako 35 rokov.

O trovách

- 51 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 2 ods. 2 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani, v spojení s článkom 4 ods. 1 tejto smernice, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje, že uchádzači o miesta príslušníkov policajného zboru, ktorí zabezpečujú operatívne alebo výkonné úlohy prislúchajúce tomuto zboru, musia mať menej ako 35 rokov.

Podpisy